1 Împărați - Comentarii Jean Koechlin

David este acum înaintat în vârstă. Obosit de o viaţă de suferinţă şi de lupte, continuă să se încreadă în Dumnezeu, aşa cum exprimă rugăciunea lui din Ps. 71: „Dumnezeule, Tu m-ai învăţat din tinereţea mea ... Şi chiar până la bătrâneţe şi păr cărunt, Dumnezeule, nu mă părăsi“ (v.17, 18; vezi şi v. 9). Domnul îi va răspunde şi-i va acorda ajutorul Său în ultima încercare ce îl aşteaptă.După Absalom, un altul dintre fiii săi, Adonia, apare pe scenă, conspirând să ia tronul. Sfârşitul trist al fratelui mai mare nu-l învăţase nimic. De altfel, educaţia acestui tânăr lăsa mult de dorit. Tatăl lui nu-l mustrase şi nu-l corectase niciodată. Din fragedă copilărie, Adonia făcuse întotdeauna numai ceea ce dorise. Iată un nou subiect de meditaţie pentru cititorii noştri mai tineri care-i găsesc câteodată pe părinţii lor prea exigenţi! Fie ca ei să ajungă să înţeleagă că a fi astfel „pedepsiţi“, copii fiind, sau tineri – sau tinere – îi poate scuti la anii de maturitate de pedepse cu mult mai dureroase. Dumnezeu nu Se poartă diferit cu fiii Săi (Evrei 12.6). De câte ori înţelepciunea şi dragostea Lui nu ne-au împiedicat să ne facem propriul drum: aceasta spre binele nostru imediat şi probabil etern!

La En-Roguel, celebrarea este în plină desfăşurare. Invitaţii sunt strânşi în jurul lui Adonia. Şiretul Ioab se găseşte acolo, la fel şi Abiatar, cel care a uitat cuvântul de har al lui David („Rămâi cu mine...“ – 1 Samuel 22.23). Ceilalţi fii ai împăratului, din oportunism sau din slăbiciune de caracter, s-au alăturat cauzei fratelui lor. Excepţie face unul singur: Solomon, care nu fusese invitat. Şi nu fără motiv! Oare nu este el ales de Dumnezeu ca să-i succeadă lui David? Ce-ar fi făcut Solomon la această sărbătoare? Dar întregul plan, abil urzit, va fi zădărnicit de câteva suflete credincioase care sunt în pas cu voia lui Dumnezeu. Îndată ce situaţia i se aduce la cunoştinţă, David acţionează: Solomon va urca acum pe tronul său. Şi toate poruncile date converg spre acest efect.În zilele noastre, în toate domeniile, omul se pune pe sine în faţă, căutând propria glorie. Un singur gând nu-l preocupă niciodată: cunoaşterea voii lui Dumnezeu. Şi, de fapt, această voie divină este să-i ofere lumii pe Împăratul care i-a fost destinat: pe Isus Hristos. Astăzi, Împăratul acesta este încă respins şi dispreţuit aici; El nu primeşte invitaţie la celebrările lumii care stârnesc bucuria ei. Şi nici aceia care se tem de Dumnezeu nu-şi găsesc vreun loc.

O ceremonie cu totul diferită va fi celebrată acum, potrivit instrucţiunilor lui David. Înconjurat de bucuria poporului rămas credincios, tânărul Solomon urcă pe scaunul de domnie al tatălui său. Ce contrast mare faţă de Adonia! Noul împărat nu acţionează pe cont propriu: el este determinat să urce pe catârul împăratului, este dus la Ghihon, unde este uns de Ţadoc în mijlocul bucuriei generale.Între timp, la En-Roguel sărbătoarea se sfârşeşte. Un vuiet neobişnuit şi persistent vine dinspre cetate. Ioab, militar experimentat, aude trompeta şi se neliniştește. În momentul acesta apare Ionatan, aducând ştiri. În ce-l priveşte, acestea sunt ştiri bune, pentru că David a rămas domnul lui, împăratul. Dar ce dezastru pentru Adonia şi pentru oaspeţii lui! Întreaga conspiraţie se prăbuşeşte dintr-o dată şi cei implicaţi se împrăştie descumpăniţi. Înspăimântat, Adonia uzurpatorul se prinde de coarnele altarului, implorând clemenţa împăratului. I se acordă păsuire, deşi mândria şi răutatea inimii lui nu fuseseră judecate.Ce prostie este să se opună cineva lui Dumnezeu şi Unsului Său! Şi totuşi, aceasta este ceea ce Anticrist va face în curând; dar va fi distrus, pentru ca să dea locul Domnului Isus şi împărăţiei Sale.

Ultimele cuvinte rostite de un tată sau de o mamă pentru copiii lor, la momentul morţii, au întotdeauna o mare importanţă. Cele ale lui David pentru Solomon pot fi rezumate astfel: „Păzeşte Cuvântul lui Dumnezeu“. Aceasta a fost şi dorinţa Domnului Isus la momentul când avea să-i lase pe ai Săi (Ioan 14.23, 24).Apoi este necesar ca David să vorbească şi despre judecată. Domnia dreptăţii şi a păcii nu poate fi stabilită fără ea. Crimele lui Ioab şi insultele lui Şimei, mult timp nepedepsite, trebuie acum reamintite. Ceea ce şterge păcatul este mărturisirea, nu uitarea (anii lăsaţi în urmă). Însă ceea ce a făcut Barzilai pentru împărat şi pentru poporul lui, cu atât mai mult nu trebuie uitat.Solomon, ca unul care ne vorbeşte despre Hristos ca împărat al dreptăţii, va răsplăti fiecăruia după lucrările lui, aşa cum ne arată partea a doua a acestui capitol. Ziua în care Domnul Îşi va stabili împărăţia, în glorie, va fi şi ea o zi de răsplătire (Matei 25.31). Unora li se va acorda viaţă eternă, alţii vor fi supuşi unor chinuri care nu vor fi mai puţin eterne. Da, există un judecător, un scaun de judecată, un iad (Ap. 20.12-15). Dar de asemenea există o „înviere a vieţii“ (Ioan 5.29). Aceasta este ceea ce aşteaptă David de acum încolo. El adoarme şi va fi adăugat la părinţii săi, „după ce – cum declară Fapte 13.36 – a slujit voii lui Dumnezeu în generaţia lui“.

Dacă la noapte Domnul ne-ar invita, ca şi pe Solomon, „Cere ce vrei să-ţi dau“, ce I-am răspunde? Nu am siguranţa că fiecare dintre noi ar avea întâi de toate dorinţa să primească ... „o inimă care ascultă“ (v.9 notă: care aude). Şansă, succes, distracţii, călătorii, acestea sunt dorinţele celor mai mulţi dintre tinerii acestei lumi. Dar dorinţele noastre, care sunt?O inimă care ascultă (sau o inimă inteligentă; în v. 12: „o inimă înţeleaptă şi care înţelege“) – iată o cerere agreată de Dumnezeu şi pe care o poate întotdeauna împlini. „Iar dacă vreunul dintre voi este lipsit de înţelepciune, s-o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu dărnicie ... şi i se va da“ (Iacov 1.5). Aceasta nu este o rugăciune care să poată izvorî din inima cuiva deja înţelept în ochii proprii (Proverbe 3.7). Dar Solomon nu are o părere înaltă despre sine: „eu sunt un copil mic – spune el – nu ştiu nici să ies, nici să intru“ (v.7). Să remarcăm aici că inima – şi nu capul – este aceea care trebuie să asculte şi să înţeleagă. Iubirea pentru Domnul este cheia adevăratei inteligenţe.Mai presus de toate, să-L luăm în considerare pe Modelul nostru desăvârşit, care declară prin vocea profetului: „Domnul Dumnezeu ... Îmi trezeşte urechea ca să ascult ca un ucenic“ (Isaia 50.4).

În Israel, împăratul era şi judecătorul suprem, imagine a Domnului Hristos care, în viitor, va exercita ambele funcţii în acelaşi timp. Împăratul Solomon are cu atât mai multă nevoie de înţelepciunea divină pentru această dublă misiune, de a guverna şi de a judeca poporul, cu cât era şi tânăr. Dar promisiunea lui Dumnezeu se împlineşte fără întârziere, iar celebrul verdict pronunţat de Solomon în cazul celor două femei îl face cunoscut în tot Israelul, că primise „înţelepciunea lui Dumnezeu ... ca să facă judecată“ (v.28). Nu acesta a fost modul în care Absalom se străduise să-şi stabilească reputaţia de judecător (2 Samuel 15.4). Cum ar fi putut dreptatea să domnească, dacă omul acesta neevlavios, rebel şi ucigaş, ar fi reuşit să pună stăpânire pe tronul pe care Dumnezeu îl destinase fratelui său mai tânăr, Solomon?Unul singur a fost mai înţelept decât Solomon. Să-L contemplăm pe Isus, copil „plin de înţelepciune“, uimindu-i pe învăţaţii legii prin inteligenţa Sa (Luca 2.40, 47), iar mai apoi, în timpul servirii Sale, răspunzând fiecăruia după inima lui, discernând cursele care-I erau pregătite şi uluindu-Şi adversarii. El este cu totul de admirat în situaţia în care-Şi exprimă judecata cu privire la femeia adulteră: „Cel fără păcat dintre voi să arunce cel dintâi cu piatra în ea“ – le răspunde El acuzatorilor (Ioan 8.7). „Ce (este această) înţelepciune dată Lui?“ – se întrebau ei cu privire la El (Marcu 6.2).

Astfel, împărăţia lui Solomon se stabileşte pe fundamentul de neclintit al păcii şi al dreptăţii. Ea prefigurează – cum am văzut deja – perioada fericită în care nu numai Israel, ci întreaga lume va fi eliberată de război şi de nedreptate. În prezent, în ciuda tuturor eforturilor lui, în ciuda progresului său tehnic şi social, omul nu reuşeşte prin sine însuşi să întroneze pacea şi dreptatea, deşi toţi oamenii tânjesc după ele. Înainte să se poată întâmpla aceasta, Satan trebuie să fie legat, iar Fiul Omului să preia dominaţia universală.Să luăm în considerare ordinea perfectă pe care o obţine Solomon în administrarea împărăţiei. Doisprezece administratori, câte unul pentru fiecare lună a anului, sunt răspunzători

prin rotaţie de aprovizionarea curţii regale. Ei ne amintesc de acel rob credincios şi înţelept pe care stăpânul l-a pus peste ceata servitorilor săi, ca să le dea hrana la timp (Matei 24.45).Domnul a dat daruri slujitorilor Săi: păstori, învăţători... care au misiunea să distribuie hrana spirituală celor ai Săi. Dar, într-un fel mult mai general, fiecare credincios trebuie să fie un bun administrator, fidel, purtându-se cu răspundere faţă de „talanţii“ pe care Stăpânul său i i-a încredinţat spre propria-I glorie.

Să observăm conexiunea dintre v.20 şi v. 29. Poporul şi inima împăratului au o dimensiune comună: aceea a nisipului de pe plaja mărilor. Cu alte cuvinte, Dumnezeu i-a dat unsului Său o inimă suficient de largă pentru a cuprinde şi pentru a iubi toată această mare naţiune a cărei răspundere o poartă acum. În acelaşi fel, dragostea Domnului este după măsura numărului celor care-I aparţin şi mulţimea lor nu o copleşeşte. Crucea a făcut dovada. Scump cititor credincios, El te iubeşte ca şi cum ai fi singurul său răscumpărat. Noi nu vom ajunge niciodată să sfârşim cunoaşterea şi înţelegerea „dragostei lui Hristos care întrece cunoştinţa“ (Efeseni 3.18, 19).Această frumoasă prefigurare a domniei milenare a lui Hristos evocă odihna de care întreaga creaţie se va bucura în final, după ce a suspinat atât de mult timp sub „robia stricăciunii“ (Romani 8.19-22). Solomon a vorbit despre fiare, păsări, târâtoare, peşti. Hristos „Fiul Omului“, conform Psalmului 8, „încununat cu glorie şi cu onoare“, Îşi va exercita domnia asupra tuturor lucrărilor mâinii lui Dumnezeu: „Oi şi boi, toate, şi, de asemenea, fiarele câmpului; păsările cerurilor şi peştii mării, (tot) ce străbate cărările mărilor. Doamne, Domnul nostru, cât de minunat este Numele Tău pe tot pământul!“ (Ps. 8.5-9).

Dacă David poate fi privit ca împăratul harului, Solomon, succesorul lui, apare ca împăratul gloriei. În gândurile lui Dumnezeu, gloria urmează harul, fără a fi separată de el. Credinciosul, bucurându-se deja de har, va primi şi gloria la venirea Domnului. Hiram, împăratul Tirului, l-a iubit întotdeauna pe David. De aceea, la urcarea pe tron a lui Solomon, are parte de gloria marelui împărat şi primeşte din abundenţă provizii pentru necesităţile lui şi ale poporului său. În schimbul acestor beneficii, el va contribui la construcţia templului, care va fi acţiunea principală a domniei lui Solomon. Domnul, de vreme ce i-a dat odihnă lui Israel, poate şi El să Se odihnească şi să schimbe cortul călătorului cu o construcţie durabilă. Aşa cum a făcut-o cortul înainte (însă cu unele diferenţe), templul lui Solomon ne va oferi numeroase ilustrări ale relaţiei lui Dumnezeu cu poporul Său. Iată deja o primă deosebire: casa din deşert era amplasată direct pe nisip, în timp ce aceasta trebuia să fie de neclintit, fundamentată pe pietre măreţe, pietre scumpe. „Temelia Lui este în munţii sfinţeniei“ (Psalmul 87.1).

Nu din scânduri, cum era cortul, ci din pietre va fi construită noua casă. Ce frumoasă imagine a credincioşilor, a acelor „pietre vii“ care sunt zidiţi „o casă spirituală“ (1 Petru 2.5)! Însă v.7 ne învaţă că pietrele erau cioplite complet înainte de a fi transportate. Lumea (sau pământul acesta) este „cariera“ în care cei răscumpăraţi sunt înainte de toate ciopliţi şi în care fac obiectul unei lucrări răbdătoare din partea lui Dumnezeu, înainte de a ajunge potriviţi pentru a fi introduşi în Casa gloriei. La această şlefuire suntem supuşi noi chiar acum (astfel este condiţia noastră prezentă).Pe lângă Locul Sfânt şi Locul Preasfânt, templul mai avea construite şi camere laterale, care la cortul din deşert nu existau. Erau rezervate preoţilor. Ce imagine a „multelor locuinţe“ pregătite de Domnul în Casa Tatălui, pentru a-i avea cu Sine pe ai Săi! Pietre prelucrate; camere pregătite! Domnul i-a pregătit şi încă îi mai pregăteşte astăzi pe ai Săi pentru a ocupa un loc în Casa Tatălui. Este învăţătura capitolului 13 din Ioan. Dar El a pregătit şi locul pentru ai Săi, după cum învăţăm din capitolul 14 al aceleiaşi Evanghelii. Ce desăvârşită lucrare a dragostei Domnului nostru Isus!

Singurul psalm atribuit lui Solomon începe astfel: „Dacă nu zideşte Domnul casa, în zadar lucrează cei care o zidesc ...“ (Psalmul 127.1). Să remarcăm această fericită (şi indispensabilă) stare de spirit a celui care avea să înalţe Casa Domnului. În egală măsură este necesar, oricare ar fi iniţiativa la care ne dăm mâna, să fim siguri, înainte de a începe, că Domnul este cu noi pentru a acţiona şi pentru a binecuvânta. Lucrul acesta este potrivit în special acelora care se gândesc să întemeieze un cămin.Spaţiul nu ne permite să vorbim în detaliu despre această Casă minunată. Ea cuprindea, asemenea Cortului, dar în proporţii duble, un Loc Sfânt şi un Loc Preasfânt, numit Sfânta Sfintelor, în care îşi întindeau aripile doi heruvimi impunători. Perdeaua care le separa nu este menţionată aici, însă accesul spre interiorul Locului Preasfânt era asigurat într-un fel nou, de uşi sculptate în lemn de măslin. Pe lângă pietre, materialele folosite au fost lemnul de cedru, simbol al durabilităţii şi al maiestuozităţii, şi aurul curat al dreptăţii divine, cu care fusese acoperită în întregime fiecare părticică. Minunat spectacol, nu-i aşa, confirmând cuvintele Psalmului 29.9: „în templul Său, totul spune: «Glorie!»“

Solomon a arătat un mare zel în construirea templului. I-au trebuit şapte ani, faţă de patruzeci şi şase de ani, cât i-au fost necesari lui Irod ca să-l reconstruiască (Ioan 2.20).Acum împăratul se ocupă de propria casă, dar nu în acelaşi ritm alert: aceasta îi ia treisprezece ani. Să învăţăm să facem cel dintâi, să facem bine şi să facem energic ceea ce Domnul ne-a dat să împlinim pentru El, înainte de a ne ocupa cu propriile activităţi.Arhitect înţelept, Solomon înalţă încă trei construcţii după terminarea templului: propria casă (v. 1); casa din pădurea Libanului, cu porticul ei (v. 2-7); în final, casa pentru soţia lui, fiica lui faraon (v. 8). Fiecare dintre ele ne spune despre câte un aspect particular al relaţiilor lui Dumnezeu cu oamenii. Dacă templul este o imagine a casei Tatălui, locuinţa personală a lui Solomon sugerează mai degrabă „casa Fiului“, numită şi Biserica sau Adunarea (Evrei 3.6). Casa din pădurea Libanului ne spune despre locul viitor pe care Domnul Hristos, Împăratul gloriei, îl va ocupa în relaţia cu Israelul. Acolo se găseşte scaunul de judecată. În sfârşit, casa fiicei lui Faraon prefigurează poziţia Lui de Împărat peste toate naţiunile lumii.

Pentru confecţionarea cortului şi a obiectelor pe care le conţinea, Domnul îl desemnase odinioară pe Beţaleel, un meşter iscusit, „umplut cu Duhul lui Dumnezeu în înţelepciune şi în pricepere şi în cunoştinţă şi în orice fel de meşteşug ...“ (Exod 31.2-3). Pentru confecţionarea obiectelor din aramă (sau bronz), Solomon face apel la Hiram din Tir, un meşteşugar de asemenea „plin de înţelepciune şi de pricepere şi de cunoştinţă ca să facă orice fel de lucrări în aramă“ (v. 14). Fie ca şi noi să intrăm în posesia unor calităţi spirituale similare. Atunci Domnul va putea să ne folosească la tot felul de lucrări, pentru că acestea sunt (din plin) pentru fiecare.Primul proiect al lui Hiram este turnarea celor doi stâlpi de aramă cu splendidele lor capiteluri. Acestea ne reamintesc de promisiunea Domnului către Biserica din Filadelfia: „Pe învingător îl voi face un stâlp în templul Dumnezeului Meu“ – „Ai puţină putere ...“, le-a spus El acelor credincioşi (Apocalipsa 3.12 şi 8). Dar numele acestor stâlpi, Iachin şi Boaz, semnifică: „El va întări“ şi, respectiv, „În El este putere“. Iată un răspuns preţios pentru condiţia răscumpăraţilor: Puţină putere pe pământ? Stabilitate şi putere pentru totdeauna în cerul gloriei, reprezentat de templu!

Hiram este o imagine a Duhului Sfânt, „Lucrătorul divin“ ocupat să pregătească toate lucrurile aici jos – şi în special inima celor credincioşi – în vederea gloriei lui Dumnezeu. Marea, un imens lighean cu diametrul de aproape cinci metri, trebuia să servească pentru spălarea preoţilor, în timp ce un număr de zece lighene, odihnindu-se pe cele zece piedestale ale lor, erau folosite pentru spălarea a „ceea ce pregăteau pentru arderea-de-tot“ (2 Cronici 4.6).Începând cu v. 48 avem o listă de obiecte din aur confecţionate de Solomon. Însă el, aducând ulterior lucrurile pe care le dedicase tatăl său, David (v. 51), ne face să ne gândim la Domnul Isus, Fiul, având la dispoziţie ceea ce-I aparţine Tatălui. „Tatăl iubeşte pe Fiul şi a dat toate în mâna Lui“ (Ioan 3.35; 17.10). Să remarcăm în acelaşi timp cum, spre deosebire de ceea ce s-a întâmplat cu cortul (Exod 35.21-29), nu există aici nici o afirmaţie cu privire la ceea ce a dat poporul. Şi înţelegem motivul: În cer nu poate intra nimic din

ceea ce vine de la om. Acolo totul este divin, totul este lucrarea exclusivă şi desăvârşită a Tatălui, a Fiului, a Sfântului Duh. Cele trei Persoane, care S-au angajat împreună în prima creaţie, Se ocupă tot împreună de gloria care va veni şi de noua creaţie.

Fiindu-I gata Casa, Dumnezeu Se pregăteşte să Se instaleze în ea. Solomon strânge la el pe căpeteniile poporului. Preoţii aduc chivotul legământului în Locul Preasfânt.Preţios chivot! Simbol al lui Hristos, chivotul cunoscuse truda poporului şi-l susţinuse în conflictele sale. Pentru el coborâse în râul morţii. Acum intră în locul lui de odihnă. Dar există ceva care va aminti întotdeauna de calea deşertului. Drugii rămân la vedere. Cu toate că de aici înainte nu urma să mai fie folosiţi, drugii n-au fost scoşi din inelele lor.În mijlocul splendorilor cerului, Îl vom contempla pe Domnul Isus în frumuseţea Sa. Dar ceea ce va mişca profund inimile noastre vor fi semnele nepieritoare ale suferinţelor Lui de la cruce, pe care le vom vedea asupra Sa. Asemenea drugilor chivotului, ele vor rămâne în gloria cerului ca o mărturie a dragostei Lui divine. Şi ce minunate sunt picioarele Mântuitorului: ele s-au trudit pe drumurile acestei lumi pentru a ne căuta (Isaia 52.7), înainte să fi fost străpunse la cruce, unde S-a lăsat ţintuit ca să ne salveze! Pe aceste picioare sfinte, omagiul Mariei fusese deja turnat în preafericita casă din Betania, care se umpluse de mirosul parfumului. Ce savoare anticipată a Casei Tatălui, pe care gloria o va umple pentru totdeauna!

Acum împăratul Solomon vorbeşte. Aşezându-se în rândul urmaşilor lui Aaron, el însuşi îndeplineşte oficiul de preot, pentru că este un simbol al Domnului Hristos, Împărat şi Preot. El rememorează trecutul: Egiptul, harul arătat lui David, legământul şi promisiunile.Cu patru sute optzeci de ani înainte, pe malul Mării Roşii, israeliţii intonaseră cântecul eliberării: „Acesta este Dumnezeul meu şi-L voi lăuda ... Prin îndurarea Ta, ai condus poporul pe care l-ai răscumpărat; l-ai călăuzit prin puterea Ta spre locuinţa sfinţeniei Tale ... Tu îi vei duce şi îi vei sădi pe muntele moştenirii Tale, la locul pe care l-ai făcut locuinţa Ta, Doamne, locaşul sfânt, Doamne, pe care mâinile Tale l-au întemeiat!“ (Exod 15.2, 13, 17). Au fost necesare aproape cinci secole pentru ca aceste cuvinte să-şi găsească împlinirea. Scurgerea timpului nu îndepărtează nimic din realitatea promisiunilor lui Dumnezeu (compară cu 2 Petru 3. 4). Tot aşa, Solomon este fericit să repete: „a împlinit cu mâna Sa cuvântul Său“ (v. 15); „Domnul a împlinit cuvântul Său pe care l-a spus“ (v. 20).„Tu ai zis: Numele Meu va fi acolo!“ (v. 29). Să ne amintim încă o dată promisiunea Domnului Isus: „unde sunt doi sau trei adunaţi în Numele Meu, acolo Eu sunt în mijlocul lor“ (Matei 18.20).

La începutul rugăciunii lui, Solomon a preamărit credincioşia Domnului, îndurarea Sa (v. 23), măreţia Sa (v. 27). Acum el recunoaşte faptele de care este capabil poporul şi care reprezintă consecinţele păcatelor lor. Gândurile noastre se întorc de la Solomon spre Hristos, grandiosul Mare Preot. El cunoaşte deplin slăbiciunea inimilor alor Săi şi Se adresează lui Dumnezeu înainte ca Satan să-i cearnă, rugându-Se pentru credinţa lor, să nu se piardă. El a făcut aşa pentru Petru, înainte ca acesta să se lepede (Luca 22.32) ... şi încă de câte ori pentru fiecare dintre noi, în chiar ceasul ispitei, fără ştirea noastră. În adevăr, Dumnezeu cunoaşte inima omului (v. 39; vezi Ieremia 17.9, 10). Şi unde anume şi-a descoperit măsura deplină a caracterului ei înşelător această inimă „nespus de înşelătoare şi fără nici o speranţă de vindecare“? În ce împrejurări i-a cunoscut Hristos decăderea extremă? Oare nu la cruce, unde ostilitatea omului a fost total exprimată contra Lui (Psalmul 22.16)? Dar crima aceasta – cel mai mare dintre toate păcatele lui Israel – va fi chiar şi ea iertată când naţiunea pocăită îşi va întoarce privirile cu „duhul îndurării şi al cererilor“, nu spre „această casă“, ci spre „Acela pe care L-au străpuns“ (Zaharia 12.10).

Pentru mijlocire nu este de ajuns să cunoşti slăbiciunea inimii omeneşti (v. 46). Mai este necesar să ai – ca şi Solomon aici – încredere în compasiunea inimii lui Dumnezeu. Dacă Isus, Marele nostru Preot şi Avocat, cunoaşte foarte bine inima omului, atunci la fel de bine o cunoaşte şi pe a Tatălui. Însă dorinţa Lui este ca noi să mergem la El, pentru a o experimenta personal (compară cu Ioan 10.17 şi 16.27).„Ascultă şi iartă“! Capitolul acesta ne învaţă că, în adevăr, ne putem înfăţişa înaintea lui Dumnezeu în orice împrejurare. La picioarele Domnului a fost loc pentru cei mai mari păcătoşi (Luca 7.37). Şi astăzi, credincios promisiunii Sale, nu-l va izgoni afară pe acela care vine la El (Ioan 6.37).Păcatul este lanţul prin care chiar şi un credincios poate fi ţinut captiv în ţara vrăjmaşă (v. 46). Dumnezeu este gata să-l elibereze de acolo. Numai că drumul spre iertare trece în mod necesar prin punctul mărturisirii. „Ţi-am făcut cunoscut păcatul meu ... şi Tu ai iertat nelegiuirea păcatului meu“ (Psalmul 32.5). Dumnezeu ascultă; El iartă; da, El poate ierta totul, pentru că Isus a făcut ispăşire pentru toate. „Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios şi drept ca să ne ierte păcatele şi să ne curăţească de orice nedreptate“ (1 Ioan 1.9).

În ciuda bogăţiei şi a măreţiei casei, în ciuda numărului foarte mare al celor adunaţi, în inima lui Solomon nu se naşte nici o dorinţă de dominare; el se aşază în genunchi, într-o atitudine de dependenţă faţă de Dumnezeu (v.54). Sperăm să-i fie familiară această poziţie fiecăruia dintre cititorii noştri. Să-I vorbim astfel Domnului, în fiecare zi, în mod deschis, de preferat cu voce tare, când este posibil, pentru a evita să fim distraşi. Şi chiar dacă, după aceea, vom uita ce ne-am rugat, cuvintele noastre vor sta „ziua şi noaptea... înaintea Domnului Dumnezeului nostru“. În final se spune că El face dreptate în fiecare zi potrivit cu cazul solicitat. Putem conta astăzi pe răspunsul de astăzi, nu pe cel de mâine. Dumnezeu cunoaşte tendinţa noastră de a ne odihni pe ceea ce ne dă El, mai degrabă decât pe El, şi, din acest motiv, El reglează chestiunile „fiecărei zile în ziua ei“. Iar Isus ne învaţă la fel: „Ajunge zilei necazul ei“ (Matei 6.34).Această ceremonie de „dedicare“ (sau de inaugurare) a templului avea loc la momentul marii sărbători anuale a Corturilor, în luna a şaptea. Ea se sfârşea prin aducerea de sacrificii şi cu bucurie, potrivit cu Deuteronom 16.15.

Lucrarea întreprinsă de Solomon este terminată. Versetul 1 subliniază că el a avut plăcere s-o împlinească. Oare nu ne dă el o lecţie aici? Să facem cu bucurie tot ceea ce Domnul ne cere, pentru că El este acela care ne-o cere! Acum Domnul răspunde rugăciunii împăratului. «Gloria Lui locuind în această casă» va fi înaltul Său motiv de a-l binecuvânta pe Israel, de a-l asculta, de a-l ierta. În timpul de acum, Dumnezeu leagă propria glorie şi împlinirea rugăciunilor adresate Lui de un singur nume: Cel al lui Isus (Ioan 14.13,14); şi aceasta pentru că Dumnezeu a venit să locuiască în mijlocul nostru în Persoana lui Isus, nu într-un templu (Ioan 1.14; Coloseni 1.19; 2.9; 1 Tim. 3.16). Nu sunt ochii şi inima Tatălui aţintite mereu asupra acestui Om desăvârşit? (compară cu v. 3). Deci putem în orice moment să ne adresăm Lui în numele lui Isus, pentru împlinirea rugăciunilor noastre. „Vezi, Dumnezeule! şi priveşte faţa unsului Tău“ (Psalmul 84.9).Domnul îi pune apoi pe Solomon şi pe popor în faţa responsabilităţilor lor. Prezenţa Lui în mijlocul lor cere din partea lor o strictă separare de rău; altfel, acest privilegiu le va fi luat, iar Israel, ca naţiune, va fi împrăştiat.

A fost o eroare gravă din partea lui Solomon să-i dea împăratului Tirului cetăţi care constituiau parte din ţara lui Israel. La fel ni se poate întâmpla şi nouă, să abandonăm o parte din moştenirea noastră în beneficiul lumii. Să luăm ca exemplu felul cum petrecem ziua Domnului. Stăm probabil departe de o strângere, pentru a fi pe placul vreunui prieten sau vreunei rude? Să fim siguri că asemenea concesii reprezintă o pierdere de ambele părţi. Cum va fi posibil să-i conducem pe alţii la adevărul divin şi la înţelegerea privilegiilor creştine, dacă nu dovedim întâi că noi înşine le preţuim? Priviţi la Hiram! Nici măcar nu apreciază gestul lui Solomon!Sfârşitul capitolului ni-l arată pe împărat ca un administrator înţelept, întărindu-şi şi organizându-şi împărăţia. El îşi menţine relaţia pe de o parte cu Domnul (v. 25) şi, pe de altă parte, cu diferitele popoare şi ţări de la graniţe. Şi, pentru prima dată din zilele lui Iosua, toţi canaaniţii sunt subjugaţi. Ne reamintim că ei sunt un simbol al vrăjmaşilor sufletelor noastre. Se află oare vrăjmaşii sufletului meu în libertate, sau mai degrabă am găsit în Hristos puterea de a-i aduce sub control?

Pe când le vorbea fariseilor, pentru a sublinia necredinţa lor, Domnul le va aminti această scenă: „O împărătească din sud ... a venit de la marginile pământului ca să audă înţelepciunea lui Solomon; şi, iată, aici este mai mult decât Solomon“ (Matei 12.42). Fiul lui Dumnezeu, Împăratul gloriei, Se găseşte prefigurat aici, înaintea ochilor noştri. El ne învaţă că primeşte pe oricine vine la El. Nici gloria, nici bogăţiile marelui împărat nu sunt acelea care-l atrag pe acest nobil vizitator la curtea sa. Împărăteasa din Seba auzise de înţelepciunea lui Solomon „legată de Numele Domnului“ şi, dorind s-o evalueze ea însăşi, vine să-i împărtăşească „tot ce era în inima ei“. Să nu ne satisfacă doar să fi auzit despre Domnul Isus. Să mergem la El! El este gata să ne dea tot ceea ce dorim, tot ceea ce-I cerem (v.13; Ioan 15.7).Ceea ce o impresionează pe împărătească la curtea lui Solomon (v. 4, 5) ne face să ne gândim la mărturia dată pentru Domnul de către adunare (casa Lui), la învăţătura Cuvântului (mâncarea mesei Lui), la comportarea alor Săi, care trebuie să fie demnă de El (ţinuta, rânduiala, hainele slujitorilor lui). În toate aceste detalii trebuie să le arătăm persoanelor cu care intrăm în contact Cine este marele Împărat Căruia suntem onoraţi să-I aparţinem.

Priveliştea marelui împărat Solomon, îmbrăcat în veşminte preţioase şi măreţe, aşezat pe tronul său confecţionat din fildeş acoperit cu aur, trebuie să fi constituit un spectacol grandios. Şi totuşi Domnul Isus, invitându-ne să privim cu atenţie la crinii de pe câmp, afirmă că „Solomon, în toată gloria lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceştia“ (Matei 6.29). Putem fi siguri că cele mai frumoase realizări ale omului nu o vor ajunge niciodată pe cea mai modestă dintre cele ale Creatorului.Psalmul 72, compus „pentru Solomon“, descrie această domnie a dreptăţii (v. 1-4), a păcii (v. 7), a puterii (v. 8-11), a îndurării (v. 12-14), a prosperităţii (v. 16) şi a binecuvântării (v. 17). „Împăraţii din Seba şi Saba vor prezenta tribut ... şi i se va da din aurul Sebei“ (v. 10, 15).Şi în capitolul nostru, 10, se dau multe detalii pentru ilustrarea prosperităţii, a înţelepciunii şi a puterii acestui fiu al lui David domnind cu dreptate la Ierusalim. Înţelegem că aici este, de asemenea, imaginea Unuia „mai mare decât Solomon“. Centru al gloriei şi sursă a binecuvântării pentru toate naţiunile, această domnie strălucitoare nu constituie decât o reflectare pală a viitoarei dominaţii universale a Domnului nostru Isus Hristos. Însă ai Săi nu aşteaptă acest viitor glorios pentru a recunoaşte drepturile, întrucât ele sunt, incontestabil, în inima lor.

Până acum, cu greu am văzut vreo umbră aruncată asupra strălucirii acestei domnii excepţionale. Însă, iată, cap. 11 începe cu un „Dar“ care descoperă deodată, sub exteriorul strălucitor descris mai înainte, o condiţie morală dintre cele mai dezolante. Călcând legea sub două aspecte (Deuteronom 17.17 şi 7.3), împăratul pe de o parte şi-a luat „multe femei“, iar pe de altă parte acestea erau „femei străine“ (v.1), care, la bătrâneţe, i-au abătut inima. Nu ceruse şi nu obţinuse el o inimă înţeleaptă, o inimă care ascultă? Fără îndoială, îi simţise necesitatea pentru a-i conduce pe alţii, dar nu pentru a-şi călăuzi propria cale. Această inimă largă, deschisă „ca nisipul“ (4.29) – pe care Domnul i-o dăduse împăratului ca să-l facă în stare să-şi iubească în întregime poporul numeros – el nu şi-a păzit-o, n-a vegheat asupra a ceea ce a intrat în ea. O mie de soţii străine îşi găsiseră loc acolo, cu idolii lor. Solomon ni se înfăţişează condamnat de propriile cuvinte: „Păzeşte-ţi inima mai mult decât tot ce se păzeşte, pentru că din ea ies izvoarele vieţii“ (Proverbe 4.23). Aceasta este ceea ce el i-a învăţat pe alţii, ... dar a neglijat să facă cu sine însuşi (vezi Romani 2.21 şi 1 Corinteni 9.27). El n-a dat atenţie nici avertismentului tatălui său (2.3), nici celui al Domnului, repetat de două ori (v. 9, 10).

Când este vorba de om şi de responsabilitatea lui, constatăm din nou şi întotdeauna un faliment total. Istoria lui Solomon demonstrează faptul acesta probabil mai bine decât toate celelalte. El a fost cel mai înţelept, cel mai bogat şi cel mai puternic dintre cei care au trăit sub soare. El a construit pentru Dumnezeu un templu maiestuos, lucrare fără seamăn. Dar cu cât cineva a fost pus într-o poziţie mai înaltă, cu atât mai răsunătoare îi este căderea. O scăpare permisă în viaţa unui om evlavios ia cu sine întreaga greutate a evlaviei lui. Ce trist exemplu a dat acest împărat slab întregului Israel! Când umblarea noastră nu este în conformitate cu poziţia pe care o avem, constituim o piatră de poticnire pentru alţii.Dumnezeu îi ridică vrăjmaşi lui Solomon, pe când acesta era la o vârstă înaintată. Întâi din afara împărăţiei: pe Hadad şi pe Rezon. Apoi chiar din interior: pe Ieroboam. Dar nu-l vedem deloc pe împărat venindu-şi în fire şi întorcându-se spre Domnul din toată inima – potrivit propriilor sale expresii din cap.8, v. 47 şi 48. El nu se îndreaptă spre Domnul ca să-I spună: „ascultă şi iartă“ (8.49, 50). Şi totuşi, nu fusese aceasta calea schiţată în rugăciunea lui pentru cei care aveau să se confrunte cu vrăjmaşi, drept consecinţă a păcatelor lor?

În acelaşi fel în care a acţionat pregătindu-l pe David pe când încă Saul se afla în viaţă, Dumnezeu îl ridică acum pe Ieroboam, chiar din timpul vieţii lui Solomon. Şi, precum Saul odinioară, Solomon caută să ia viaţa celui desemnat de Domnul să-i succeadă (v. 40). Dar ce contrast între Ieroboam, care ridică mâna împotriva împăratului (v. 26), şi David, care refuză să facă aceasta; între Ieroboam, care fuge în Egipt, învăţând acolo idolatria, şi David, care se ascunde în pustie!David îşi începuse bine viaţa, o continuase rău, dar din nou bine a sfârşit-o. Solomon a început bine, a continuat bine, dar şi-a sfârşit rău cariera. Amintim şi un exemplu opus acestuia: Iacov, ale cărui zile au fost „puţine şi rele“ (Geneza 47.9), a avut un sfârşit atât de frumos (Evrei 11.21).Această tentativă de ucidere este cea din urmă acţiune a lui Solomon care ni se relatează! Apoi el adoarme cu părinţii lui. Avusese „un timp să trăiască“. După propria declaraţie, acum sosește pentru el „timpul să moară“ (Ecl. 3.2). Scump cititor, nu ştii când acest timp va sosi şi pentru tine. Dar ceea ce trebuie să ştii este că timpul pentru a trăi este în mod egal şi timpul pentru a crede şi timpul de a trăi pentru Hristos.

Roboam îi succedă tatălui său. Acesta din urmă îşi pusese cândva întrebarea: „Omul care va fi după mine va fi el înţelept, sau nebun?“ (Eclesiastul 2.18, 19). Trei zile îi sunt necesare sărmanului Roboam pentru a da răspunsul. Fiului celui mai înţelept dintre oameni îi lipseşte înţelepciunea. Nu-l vedem cerând Domnului o inimă înţeleaptă, cum făcuse tatăl său. În tinereţe, la vârsta când cineva trebuia în mod normal să înveţe, el n-a tras nici un folos din învăţătura înţeleaptă conţinută în cartea Proverbe, al cărei autor este Solomon. Totuşi, această carte începe astfel: „Ascultă, fiul meu, îndrumarea tatălui tău ...“ (Proverbe 1.8; citiţi şi Prov. 19.13 şi 20). Rezultatul este că la vârsta de patruzeci de ani, în momentul de asumare a responsabilităţii, lui îi lipseau complet experienţa, bunul simţ şi, în primul rând, smerenia. El disprețuieşte îndrumarea bătrânilor, preferând să urmeze sfatul imprudent al tinerilor. Mulţi tineri sunt mai dispuşi să asculte de cei de aceeaşi vârstă cu ei, decât de părinţii lor sau de persoane mai vârstnice. Este o tendinţă foarte periculoasă! Consecinţele le vedem aici. Însă Dumnezeu Se foloseşte de lipsa de înţelepciune a lui Roboam, precum şi de lipsurile poporului, pentru a împlini ceea ce hotărâse împotriva casei lui David.

Ca rezultat al intransigenţei lui Roboam, zece seminţii s-au separat. Ieroboam devine împăratul lor. În ce-i priveşte pe descendenţii lui Solomon, ei păstrează numai seminţia lui Iuda şi pe cea a lui Beniamin. De aici înainte vom urmări istoria celor două împărăţii în paralel. Până la sfârşitul cărţii 2 Împăraţi, întâietate va avea împărăţia lui Israel (cele zece seminţii), în timp ce cartea 2 Cronici va relua relatarea despre împărăţia lui Iuda.Printr-o propoziţie scurtă, Dumnezeu opreşte războiul civil care era gata să înceapă: „De la Mine este lucrul acesta“ (v. 24). Este o propoziţie mică, dar atât de importantă şi pentru noi! Stă oare vreo dificultate sau vreun obstacol în calea planurilor noastre? Atunci să ascultăm cu atenţie! Vom auzi fără îndoială aceeaşi voce spunându-ne: „De la Mine este lucrul acesta!“Apoi ne sunt relatate primele fapte ale lui Ieroboam. El face doi viţei de aur (comparaţi cuvintele sale din v. 28 cu cele ale lui Aaron din Exod 32.4). Acestea sunt elementele caracteristice ale unei închinări în întregime inventate de om – expert în a implica religia în scopuri personale (citiţi Osea 8.4, 5). Şi, domnie

după domnie, vom auzi vorbindu-se de acest păcat al lui Ieroboam.

În ziua „pe care a inventat-o el din inima lui“ (12.33), Ieroboam celebrează o sărbătoare la Betel în cinstea viţelului său de aur. Dar cineva vine şi-i deranjează ceremonia. Este un om al lui Dumnezeu care soseşte din Iuda cu un mesaj de mare solemnitate. Altarul se despică; împăratul răzvrătit este lovit, apoi vindecat prin puterea lui Dumnezeu. Harul străluceşte în vindecarea acestui om atât de nelegiuit. Dumnezeu ne binecuvântează potrivit cu ceea ce este El şi niciodată potrivit cu ceea ce suntem noi. Acest har ar fi trebuit să-i vorbească împăratului.Profetul primise porunca să se întoarcă de îndată ce-şi va fi încheiat misiunea. Să se odihnească, să mănânce şi să bea pe teritoriul acestor seminţii neascultătoare ar fi fost în contradicţie cu cuvintele de judecată pe care le pronunţase. La fel, nici noi nu putem fi în comuniune cu organizaţii religioase care nu se află în supunere faţă de Scriptură.Profetul bătrân, ai cărui fii par să fi fost prezenţi la sărbătoarea viţelului de aur, nu-şi avea locul la Betel. Din acest motiv, deşi trăind în cetatea în care avea să se desfăşoare această misiune, el nu fusese împuternicit de Domnul pentru ea. Dar, atrăgându-l în casa lui pe omul lui Dumnezeu din Iuda, bătrânul îşi justifica poziţia falsă şi îşi întărea propria reputaţie. În ce-l privea pe profetul din Iuda, dacă s-ar fi grăbit să părăsească aceste locuri, n-ar mai fi fost ajuns din urmă! (v. 14).

Este rândul omului lui Dumnezeu din Iuda să audă un cuvânt de judecată. Lui îi lipsea forţa de caracter, iar rezultatele sunt tragice.Să te laşi antrenat constituie un pericol mai ales pentru tineri, care prin natura lor sunt uşor influenţabili. Să remarcăm că, pentru a-l determina pe un creştin să se abată de pe calea ascultării, diavolul nu se foloseşte numai de incitări vulgare! El ştie cum să facă uz de mijloace care par să fie dintre cele mai respectabile, pentru a-l convinge. Toate aparenţele erau în favoarea acestui profet înaintat în vârstă, care pretindea că primise cuvântul Domnului printr-un înger. Dar putea Dumnezeu să Se contrazică? În ce ne priveşte, fie ca să ne sprijinim numai pe ceea ce El spune în Biblie şi atunci nu ne vom rătăci (Galateni 1.8, 9).Moartea este pentru acest om al lui Dumnezeu consecinţa greşelii sale. Trupul său nu este mâncat de leu, dovadă evidentă că de Dumnezeu fusese lovit. Iar pentru bătrânul profet, ce pedeapsă! El constituise o piatră de poticnire pentru acela pe care-l numise fratele său (v.30), dar faţă de care nu se purtase deloc ca un frate! Să-i conducem pe alţii la neascultare nu este mai puţin grav decât neascultarea personală, pentru că atunci facem rău atât faţă de Dumnezeu, cât şi faţă de cel care devine subiect al rătăcirii noastre.

În ciuda avertismentului solemn pe care Dumnezeu i-l dăduse la Betel, Ieroboam a perseverat pe calea lui păcătoasă. Acum Dumnezeu îi vorbeşte încă o dată, prin boala fiului său Abiia. Şi constatăm că împăratul nu aşteaptă ajutor de la viţelul său de aur, pe care-l recunoaşte a fi total lipsit de putere. Ieroboam se îndreaptă spre Ahiia, profetul care-l anunţase altădată că va fi împărat (comparaţi cu Ezechiel 14.3). S-a întors atunci de pe calea lui? Vai, nu! Minciuna pe care o ticluieşte cu complicitatea soţiei dovedeşte că nu există o smerenie adevărată în inima lui. Dar ce prostie să gândeşti că Dumnezeu poate fi înşelat printr-o deghizare! Regina se vede demascată de îndată ce ajunge la uşă. Şi, în loc de cuvinte plăcute, ca cele pe care Ieroboam le auzise mai înainte din gura omului lui Dumnezeu, este un mesaj îngrozitor, pe care nefericita lui soţie trebuie să-l ducă chiar în momentul în care tânărul Abiia moare. Probabil că ne întrebăm, pe bună dreptate, de ce Domnul nu l-a lăsat cu viaţă pe acest copil, singurul în care s-a găsit „ceva bun“ (v. 13)? În mod sigur pentru că El a vrut să-l scoată din mijlocul unor asemenea împrejurări rele, pentru a-l aduce în prezenţa Sa. Soartă incomparabil mai bună! (Isaia 57.1, 2).

Roboam domneşte în acelaşi timp cu Ieroboam. Deşi împărăţia lui este mai mică, cuprinde partea cea mai bună. Capitala rămâne Ierusalimul, unde se află templul, locuinţa sfântă a Domnului şi centrul de strângere pentru întregul Israel. Roboam însuşi este „fiu“ din David, descendent legitim. Vai, cu toate aceste privilegii, iată cât de departe a mers decăderea poporului lui Dumnezeu în atât de puţini ani de la zilele glorioase descrise în cap. 8 (v. 65, 66)! Tot aşa cum buruienile pot să infesteze într-un timp atât de scurt cea mai frumoasă grădină, idolatria introdusă de Solomon a invadat întreaga ţară. Dar aceasta nu este totul! Roboam nu este vigilent şi inamicul exploatează faptul acesta. Sărmanul împărat suferă pierderea în întregime atât a bogăţiilor sale, cât şi a ceea ce-l proteja (scuturile). Solemnă avertizare pentru fiecare dintre noi! Dacă nu veghem asupra propriilor inimi, adversarul va semăna curând acolo seminţele unor numeroşi idoli. Apoi, când acestea au încolţit, nu-i va fi greu să ne răpească cele mai preţioase bogăţii pe care ni le-au încredinţat, poate, părinţii sau bunicii noştri: Hristos şi Cuvântul Lui.Abiiam îi succedă lui Roboam şi cei trei ani ai domniei lui sunt de ajuns pentru a proba că perpetuează calea tuturor păcatelor făcute de tatăl său.

După Abiiam, fiul său Asa îi ia locul pe tronul lui Iuda. Domnia lui este lungă, contrastând cu cele două care au precedat-o! Asa a făcut „ce era drept în ochii Domnului“ (v. 11). Şi a face ce este drept constă mai întâi în a smulge, a îndepărta, a distruge, a arde. Atitudine cu atât mai curajoasă şi mai dificilă, cu cât implică împotrivirea faţă de propria-i bunică, Maaca (v. 2), o închinătoare la idoli! Cunoaştem cuvintele Domnului, „Cine iubeşte pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine“ (Matei 10.37). Încă de pe timpul lui Asa, sunt numeroşi tinerii convertiţi care a trebuit şi încă trebuie să adopte o poziţie fermă în propria familie! Cât de privilegiaţi sunt, pe de altă parte, cei ai căror părinţi îi încurajează şi le dau exemplu. Să ne gândim la acest tânăr împărat ai cărui tată, bunic şi bunică nu i-au oferit decât un trist exemplu! Ce dureroasă constatare: sfârşitul domniei lui Asa nu rămâne la înălţimea începutului ei! În loc să caute la Domnul ajutor contra lui Baeşa, el îşi găseşte sprijinul în Ben-Hadad. Cartea 2 Cronici (cap. 16) ne permite să ne întoarcem cu detalii la această domnie şi la învăţămintele pe care le implică pentru noi.

Lectura noastră ne readuce cu patruzeci de ani înapoi, pentru a lua în considerare împărăţia lui Israel, în timp ce Asa domneşte în Iuda. Prin contrast cu acesta din urmă, Nadab, fiul lui Ieroboam, umblă în timpul scurtei lui domnii „în calea tatălui său şi în păcatul lui, prin care l-a făcut pe Israel să păcătuiască“ (v. 26). Acest păcat constă în falsa religie instituită de Ieroboam pentru a deturna poporul de la locul ales de Domnul (Deut. 12.5, 6).În creştinătate există, precum în Israel odinioară, un mare număr de oameni care, deşi fac parte din poporul lui Dumnezeu, au fost deturnaţi de la singurul centru care este Isus. Ei au fost învăţaţi diferite forme de religie care nu sunt în acord cu Cuvântul.Nadab şi întreaga familie a lui Ieroboam suferă teribila soartă pronunţată de Ahiia. Dar Baeşa, cel care execută această sentinţă şi care-i succedă lui Nadab (la tron), de asemeni îi succedă şi în drumul său de păcat. Iar o aceeaşi cale va avea acelaşi sfârşit! Domnul i-l anunţă lui Baeşa prin gura profetului Iehu care, nu fără curaj, se prezintă cu cuvinte solemne înaintea împăratului celui rău. Oare n-am fost noi înşine „ridicaţi din ţărână“ şi puşi alături de cei nobili? (v. 2; 1 Samuel 2.8). Pentru acest motiv ar trebui să examinăm cu atenţie calea pe care o urmăm şi destinaţia la care ne duce ea (Proverbe 16.25).

Ela, fiul lui Baeşa, domneşte doi ani peste Israel. Singura lui faptă amintită este aceasta: „Ela era în Tirţa, bând şi îmbătându-se ...“ (v. 9). Acest împărat este dominat de o pasiune, sărmana sclavie faţă de alcool, asemeni altor milioane de oameni nefericiţi astăzi. Omul crede că-i

poate guverna pe semenii săi, când nu este capabil măcar să-şi stăpânească pasiunile propriei inimi. Cartea Proverbe conţine cuvintele unui tânăr împărat, numit Lemuel. Acesta îşi aminteşte ce l-a învăţat mama lui: „Lemuele, nu este demn pentru împăraţi, nu este pentru împăraţi să bea vin“ (Proverbe 31.4; vezi de asemenea Proverbe 23.20, 31, 32 şi Efeseni 5.18). Dintr-o dată, fără să se trezească, Ela trece din beţie în moarte. Tot aşa, oamenii acestei lumi caută uitare în plăcerile păcatului, apoi, fără să fie pregătiţi faţă de el, se găsesc deodată împinşi într-o nenorocire eternă.Şapte zile îi sunt suficiente lui Zimri, ucigaşul lui Ela, să arate că merge pe calea lui Ieroboam! Sfârşitul său nu este mai puţin zguduitor: se sinucide! Apoi Omri ia puterea, construieşte cetatea Samariei, umblă pe o cale mai rea decât predecesorii lui. Ce întuneric greu se aşterne asupra acestei împărăţii a lui Israel (Mica 6.16)!

Ahab, fiul lui Omri, cu a cărui domnie ne vom ocupa până la sfârşitul cărţii 1 Împăraţi, sporeşte păcatele împăraţilor precedenţi cu un ritm neatins încă: „a făcut rău în ochii Domnului mai mult decât cei care au fost înaintea lui“. În timpul său, închinarea la Baal este introdusă în mod oficial în Israel, prin soţia lui, dezgustătoarea Izabela. Tot de „zilele lui“ se leagă şi reconstruirea Ierihonului care, fiind o provocare adusă Domnului, primeşte pedeapsa pronunţată de Iosua! (Iosua 6.26).Atunci, pentru a vorbi conştiinţei împăratului şi poporului său, Dumnezeu ridică un profet: pe Ilie! Acest om conştientizează că, pentru a-l aduce pe Israel în stare să primească cuvântul divin, este necesară întâi o pedeapsă. În consecinţă, se roagă „cu stăruinţă“ să nu plouă (Iacov 5.17). Apoi, sigur de răspunsul lui Dumnezeu, se prezintă cu autoritate înaintea lui Ahab pentru a i-l declara. Când Îi cerem ceva lui Dumnezeu cu credinţă şi în acord cu voia Lui, trebuie să acţionăm cu deplina siguranţă a împlinirii acelui lucru. Să remarcăm expresia: „Domnul ... înaintea Căruia stau“ (v.1). Să stăm cu reverenţă înaintea lui Dumnezeu, în lumina Lui, mereu gata să-I primim instrucţiunile, aceasta este atitudinea slujitorului. Aceasta a fost şi atitudinea lui Isus în Psalmul 16.8. Apoi Dumnezeu îl ascunde pe Ilie şi-i poartă de grijă într-un fel miraculos la pârâul Cherit.

Ilie nu depindea nici de pârâu, nici de corbi, ci de Cuvântul Celui care-i spusese: „Am poruncit corbilor să te hrănească acolo“ (v. 4). Tot aşa, când pârâul seacă, Ilie nu este lăsat fără resurse şi primeşte un nou mesaj: „am poruncit acolo unei femei văduve să te hrănească“ (v. 9; Ps.33.18, 19). Această văduvă se afla la ultima limită a sărăciei, dar ce conta aceasta pentru Ilie, din moment ce Domnul îi spusese: „acolo“! Această femeie a credinţei, pe care Domnul Isus o va cita locuitorilor Nazaretului pentru a-i face să se ruşineze (Luca 4.25, 26), va trece printr-o experienţă extraordinară. Când Dumnezeu solicită un serviciu (aici, cel de a-l hrăni pe profetul Său), dă în acelaşi timp tot ceea ce este necesar pentru împlinirea lui. Trebuie numai să fim gata să facem mai întâi, fără împotrivire, ceea ce El ne-a cerut. Tocmai aceasta ne învaţă mica turtă, care constituie dovada credinţei acestei femei şi „cea dintâi roadă“ a unei abundenţe divine pentru această casă.Apoi sărmana văduvă are o nouă experienţă, şi mai neobişnuită: cea a morţii şi a învierii fiului ei. Şi gândurile ni se înalţă din nou dinspre profet înspre Domnul Isus, înviindu-i pe cei morţi. Nu avea şi El, într-o zi, să i-l redea pe unicul fiu mamei sale văduve (Luca 7.11-15)?

Domnul, care trei ani mai devreme îi spusese lui Ilie: Du-te, „ascunde-te“ (17.3), acum îi porunceşte: „Du-te, arată-te lui Ahab“ (18.1). Şi profetul este la fel de gata să asculte şi în acest caz, ca şi în celălalt – un exemplu pentru noi, care poate am tinde, conform firii noastre, să ne arătăm sau să ne ascundem când Dumnezeu ne cere tocmai contrariul!Ce făcea Ahab în timpul teribilei secete? Îl vedem preocupându-se mai mult de caii şi de catârii lui decât de starea de mizerie a poporului său. Obadia, mai-marele casei lui, care se teme mult de Domnul, nu are curajul să se despartă de stăpânul străin de evlavie. Ar fi trebuit să renunţe la avantajul pământesc, chiar dacă, probabil, şi-ar fi riscat viaţa. Asemenea lui Obadia, mulţi creştini nu sunt gata să se despartă de lume ca să placă Domnului, deoarece o asemenea opţiune i-ar costa foarte mult!Obadia se umple de teamă când i se cere să-l anunţe pe Ahab că l-a întâlnit pe Ilie. În mod conştient, se mândreşte cu ce a făcut pentru cei o sută de profeţi; dar, când este vorba să împlinească serviciul simplu pe care Ilie i l-a solicitat, sărmanului Obadia îi lipseşte ceea ce la văduva umilă din Sarepta străluceşte: încrederea simplă în Cuvântul lui Dumnezeu.

Cât timp seceta şi foametea au bântuit ţara, Ahab a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să-l găsească pe profetul pe care-l considera răspunzător de nenorocirea lui Israel.„Tu eşti?“ – îl întreabă când, în sfârşit, îl găseşte – „Tu eşti cel care tulbură pe Israel?“ Câtă inconştienţă aici! „Tu eşti acela“, răspunde Ilie, „şi casa tatălui tău“, care ai atras această pedeapsă prin păcatele tale.În felul acesta judecă oamenii acestei lumi ... şi poate uneori şi noi! Când Dumnezeu ne trimite câte o încercare, ne grăbim să-i acuzăm pe oameni şi să-i facem răspunzători de ceea ce ni se întâmplă, mai degrabă decât să ne cercetăm pe noi înşine.La cererea lui Ilie, împăratul strânge pe tot Israelul, împreună cu falşii profeţi, pe muntele Carmel. Venise timpul ca poporului să i se vorbească cu fermitate şi să fie confruntat cu avertismentul: „Până când veţi şchiopăta de amândouă picioarele? (Sau: Până când veţi şovăi între două părţi?)“ Mai târziu, Isus va vorbi mulţimilor lui Israel în acelaşi fel, de pe un alt munte: „Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni ...“ (Matei 6.24).Pentru cititorul care n-a făcut încă o alegere, permiteţi-ne să vă repetăm întrebarea lui Ilie: „Până când veţi şovăi între două părţi“, ... între cei doi stăpâni?

Puşi în faţa provocării, profeţii lui Baal au perseverat zadarnic cu entuziasmul şi cu dansurile lor violente. Dumnezeul lor a rămas surd şi încă dintr-un motiv foarte întemeiat! (Ps. 115.4-7). Apoi Ilie îşi începe pregătirile cu un calm şi cu o autoritate care contrastează marcant cu toată agitaţia anterioară. El construieşte altarul din douăsprezece pietre, „după numărul seminţiilor“, afirmând astfel unitatea poporului. În pofida tristei separări în două împărăţii, în ochii lui Dumnezeu Israel este încă o singură naţiune. Acelaşi lucru se aplică astăzi la Biserica Domnului. Deşi se află divizată în atâtea denominaţii, Dumnezeu recunoaşte numai o singură Biserică, alcătuită din toţi credincioşii. Şi noi, de asemenea, trebuie s-o privim în acelaşi fel.Când totul este gata pentru arderea-de-tot, Ilie I se adresează lui Dumnezeu: „Răspunde-mi, Doamne, răspunde-mi, şi să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, eşti Dumnezeu şi că Tu le-ai întors inima înapoi“ (v. 37). Dumnezeu răspunde servitorului Său, nu numai trimiţând foc, ci şi întorcând inima poporului spre El.Ahab asistă la această scenă, urmată de moartea profeţilor săi, fără să pară că-l interesează altceva decât să mânânce şi să bea, în timp ce, de partea lui, omul lui Dumnezeu se roagă din nou ... „şi cerul a dat ploaie“ (Iacov 5.18).

Cine ar recunoaşte mărturia strălucitoare din capitolul precedent în acest om descurajat, fugind de ameninţarea unei femei? Dumnezeu nu ne oferă acest detaliu pentru ca să-l judecăm pe preţiosul Său servitor, ci spre învăţătura noastră: Omul cel mai remarcabil eşuează în întregime când este lăsat pe seama propriilor resurse (citiţi Proverbe 29.25). Lui Ilie nu-i mai rămâne altceva decât disperarea. Totuşi, iată cum Dumnezeu Se îngrijeşte de el. Un gând de preţ: chiar atunci când ajungem într-o stare de deprimare sau de iritare, bunătatea Lui nu încetează să se exercite asupra noastră.Spiritul legalist al lui Ilie l-a condus la Horeb (o parte a masivului Sinai), locul unde fusese dată Legea. „Ce faci aici, Ilie?“ (v. 9), îl întreabă Domnul. Serioasă întrebare pentru cel care abandonase poporul! Dar răspunsul profetului nu face decât să-i trădeze falsa poziţie. El se află acolo pentru a acuza! Chiar dacă Moise, în acelaşi loc, mijlocise pentru popor (Exod 32.11), Ilie „se plânge lui Dumnezeu împotriva lui Israel“, cum trist se remarcă în Romani 11.2.Să ne amintim bine lucrul acesta: Să acuzi (fapt care poate lua forma unei informări) înseamnă să faci lucrarea lui Satan (Apocalipsa 12.10). Să mijloceşti înseamnă, din contră, să acţionezi asemenea Domnului Isus (Romani 8.34).

Contrar cu ceea ce gândea Ilie, mesajul pe care Dumnezeu dorea ca Israel să-l audă nu era cel de judecată.Domnul nu Se afla nici în vânt, nici în cutremurul de pământ, nici în foc. Glasul „puternic“, „plin de măreţie“ ... şi de temut din Psalmul 29.3-9 se îmblânzeşte pentru a face loc glasului dulce şi şoptit al harului. Tot aşa, astăzi nu este timpul judecăţii pentru lume, ci al harului care-l iartă pe păcătos. Dumnezeu poate să-i trezească pe oameni prin dovezi ale puterii Lui, dar numai vocea tandră a harului este în stare să atingă inimile. Din nou este necesar, pentru a-l primi, simţul propriei nimicnicii.Pentru că n-a fost capabil să înţeleagă acest limbaj, Ilie trebuie să fie dat deoparte şi Elisei este chemat în locul lui. În ce-L priveşte, Domnul va şti cum să-l facă pe popor să audă această voce a dragostei.În final, Dumnezeu îl învaţă pe Ilie încă o lecţie. Acesta urcase pe munte crezând că el singur rămăsese credincios. Şi coboară având învăţat faptul că era numai unul dintre cei şapte mii de oameni pe care Dumnezeu îi păstrase pentru Sine în Israel. Dacă el însuşi nu fusese în stare să-i descopere, Dumnezeu, pe de altă parte, îi cunoştea pe fiecare dintre ei (vezi 2 Timotei 2.19).

Domnul îi făcuse cunoscut lui Ilie atât pe succesorul lui Ben-Hadad, împăratul Siriei, cât şi pe cel al lui Ahab, împăratul lui Israel (19.15, 16). Dar aceste două personaje se află încă la putere şi cap. 20 ne relatează confruntarea care îi aşteaptă. Acelaşi lucru şi pentru lumea de astăzi: îi este acordată o simplă amânare, dar aceasta nu-i împiedică pe oameni, în orbirea lor, să acţioneze ca şi cum viitorul le-ar aparţine. Ei uită că Dumnezeu are propriile gânduri cu privire la lume şi că El dirijează cursul istoriei. Şi în timp ce îşi dispută supremaţia, oamenii sunt deja înlocuiţi în consiliul divin prin Împăratul pe care Dumnezeu L-a desemnat: Isus Hristos. Asemenea lui Ilie, credincioşii cunosc, din Cuvânt, aceste gânduri ale lui Dumnezeu cu privire la lume; ei nu trebuie să se lase distraşi de evenimentele care agită şi care neliniştesc omenirea (Isaia 8.12, 13).În faţa provocărilor lui Ben-Hadad, Ahab este lipsit de putere. El ne duce cu gândul la omul care, în condiţia lui păcătoasă, se află la mila puternicului său vrăjmaş, diavolul. Oare acesta nu l-a privat pe Adam, în doar câteva momente, de tot ce poseda el în Eden? Dar, prin harul lui Dumnezeu, Satan, omul tare, a găsit în Hristos pe Unul mai tare decât el, care l-a biruit şi care „împarte prăzile [luate] de la el“ (Luca 11.22).

Ben-Hadad n-a ţinut cont de Domnul. În timp ce bea cu cei treizeci şi doi de împăraţi care-l ajutau, planul divin este pus în aplicare.Ne putem întreba de ce Domnul vine în ajutorul imoralului Ahab, când acesta nici măcar nu-L cheamă. Dar nu este tocmai vocea dulce şi şoptită a harului cea căreia Dumnezeu vrea să-i încerce din nou virtuţile? Scăpându-l pe Ahab şi pe poporul lui, Îşi propune să le arate că El este încă Dumnezeul lui Israel, cu toate că ei nu-L caută. Sirienilor le va demonstra că nu este nici Dumnezeul munţilor, nici al câmpiilor, ci „Domnul cerului şi al pământului“ (Fapte 17.24). Să remarcăm încă două detalii importante în v. 27: Înainte să meargă la luptă, copiii lui Israel sunt aprovizionaţi. Să nu ne imaginăm că ne putem confrunta cu adversarii noştri fără ca mai întâi să ne fi făcut provizii zilnice de pe paginile Cuvântului. Apoi mica armată a lui Israel trebuie să experimenteze că este fără putere, jalnică în ochii vrăjmaşilor ei, „ca două turme mici de capre“ înaintea mulţimii care umple ţara. Dumnezeu acţionează întotdeauna în aşa fel încât scăparea pe care o dă El să-l fie atribuită şi să-L glorifice. Puterea Lui se desăvârşeşte în slăbiciune (2 Corinteni 12.9).

Este trist să nu găsim la Ahab nici un sentiment de recunoştinţă pentru dubla victorie pe care Domnul i-a acordat-o. Din nefericire, cei mai mulţi oameni se comportă la fel! Harul lui Dumnezeu îi lasă indiferenţi. Dispreţuindu-L, ei Îl insultă pe Dumnezeu şi-şi construiesc propria nefericire. Hristos a învins pentru noi un adversar infinit mai puternic şi mai crud decât Ben-Hadad cu armata lui. Oare I-am mulţumit noi toţi pentru această glorioasă eliberare?Nu numai că nu-l vedem pe Ahab întorcându-se spre Domnul, dar el manifestă şi o indulgenţă culpabilă, cruţându-l pe vrăjmaşul lui Dumnezeu şi al poporului Său. Mai rău decât atât, îl numeşte fratele său! Dumnezeu intervine, trimiţându-i un alt profet, însă de data aceasta vocea harului lasă loc celei a judecăţii.Ca şi Ahab, ajungem să uităm că lumea se află în vrăjmăşie cu Dumnezeu şi cu poporul Lui. Dar omenirea este împărţită numai în două familii: cea a lui Dumnezeu şi cea a diavolului (Ioan 8.41-44). Ele nu se pot amesteca. Dacă avem binecuvântarea să facem parte din marea familie care-L are pe Dumnezeu ca Tată, atunci toţi copiii lui Dumnezeu şi numai ei sunt fraţii şi surorile noastre.

Ahab ajunsese foarte aproape să fie jefuit de tot ce avea, de către împăratul Siriei. Nerecunoscător faţă de Domnul care-i păzise tot, încearcă acum, din lăcomie, să-şi prădeze aproapele. Nabot, ca israelit credincios, nu putea să renunţe la moştenirea sa, potrivit cu Levitic 25.23. Arătăm noi aceeaşi credincioşie, aceeaşi fermitate, când este vorba să păstrăm moştenirea spirituală lăsată, poate, de părinţii noştri? Da, să avem grijă să nu subevaluăm incomparabilele adevăruri biblice care ne-au fost încredinţate (1 Timotei 6.20; 2 Timotei 1.14).Din laşitate, mizerabilul împărat o lasă pe soţie să acţioneze şi, sub pretextul autorităţii împărăteşti, se înfăptuieşte cea mai oribilă nedreptate.Dar Nabot este privilegiat să-L reprezinte pe Unul mai mare decât el. În parabola în care Domnul Isus Se prezintă ca moştenitorul viticultorului, auzim teribilele cuvinte: „veniţi să-l omorâm şi să luăm în stăpânire moştenirea lui“ (Matei 21.38). Sfârşitul aceleiaşi evanghelii ne arată că şi înaintea sinedriului s-au prezentat tot doi martori mincinoşi. Acolo, Isus fusese acuzat de blasfemie de către conducătorii poporului (Matei 26.60,65,66), înainte să sufere şi să moară „dincolo de poartă“ (v. 13; Evrei 13.12).

Asemeni lui Ahab, care îşi însuşeşte printr-o crimă moştenirea lui Nabot, omul s-a debarasat de Hristos, comportându-se ca şi cum lumea îi aparţine. Ahab este un exemplu tipic al omului care doreşte întotdeauna ceea ce nu are. Copleşit cu bogăţii, tot ceea ce-l interesa mai mult era via vecinului său. Inima firească este încontinuu nesatisfăcută.Minciuna şi uciderea l-au pus pe împărat în posesia obiectului dorinţei sale. Iată-l că se ridică şi coboară, cu inima veselă, să-şi vadă noua sa proprietate. Dar toată plăcerea îi dispare brusc! Cineva, pe care nu-l cunoaşte chiar foarte bine, îl aşteaptă în via lui Nabot. Este Ilie! Dumnezeu i-a dat misiunea să-l anunţe pe împărat cu privire la pedeapsa dezastruoasă care-l aşteaptă.Apoi, pentru prima dată, Ahab dă semne că se smereşte. El cunoaşte din experienţa predecesorilor săi că întotdeauna cuvântul lui Dumnezeu se împlineşte. Oare purtarea lui de acum semnifică „o pocăinţă spre mântuire“ (2 Corinteni 7.10)? Nu, după cum ne va arăta în continuare istoria lui. Întotdeauna după roade se judecă adevărata pocăinţă. Cu toate acestea, Dumnezeu, atent la orice semn de întoarcere, ţine cont de atitudinea lui Ahab, suspendându-i temporar pedeapsa (Ezechiel 33.11).

Ben-Hadad nu şi-a ţinut cuvântul (20.34). A păstrat Ramotul din Galaad. Ahab îşi propune să-l ia înapoi şi îşi împărtăşeşte gândul său unui ilustru vizitator: Iosafat, împăratul lui Iuda. Şi care ar putea fi primul gând referitor la această vizită? Nu este oare îmbucurător să vedem stabilindu-se o prietenie între suveranii acestor două împărăţii aflate în conflict de atâta timp? Este un pas spre unificare, astăzi la modă în lumea creştină. În realitate, în ochii lui Dumnezeu ea semnifică necredincioşie din partea lui Iosafat. El era împărat la Ierusalim, unde se găsea templul Domnului. Ahab, dimpotrivă, era un idolatru. Şi „ce înţelegere“, întreabă apostolul, „are templul lui Dumnezeu cu idolii?“ (2 Cor. 6.16). Cum putea împăratul lui Iuda să se uite atâta pe sine, încât să spună: „Eu sunt ca tine ...“?Priviţi în ce angrenaj se lasă prins sărmanul Iosafat! Stingherit, îi face câteva remarci timide lui Ahab, dar nu are energia necesară să se opună planurilor acestuia. I-ar fi fost necesar pentru aceasta mai mult curaj decât pentru a merge la război împotriva sirienilor. Cu siguranţă, şi fiecare dintre noi cunoaşte din experienţă că cea mai dificilă acţiune, implicând cel mai mult curaj, este adesea un simplu refuz, un refuz de asociere cu răul (Ps. 1.1).

Cei patru sute de profeţi au anunţat într-un singur glas ceea ce dorea împăratul. Ce riscă ei? Dacă Ahab câştigă războiul, prezicerea lor se va confirma. Iar dacă nu se va mai întoarce, nici nu le va mai putea face vreun reproş. Alături de aceşti profeţi mincinoşi, un singur profet al Domnului, credinciosul Mica, face cunoscut adevărul cu curaj şi trebuie să sufere pentru el. Asemeni capitolului 18, şi acesta ne pune în gardă cu privire la un pericol: cel de a judeca dacă un lucru este bun sau rău după numărul celor care-l practică. Oamenii de astăzi, asemenea lui Ahab, „îşi vor strânge o mulţime de învăţători după poftele lor“ (2 Timotei 4.3). Nu le place să audă vorbindu-se în special despre o judecată eternă, de aceea găsesc, pentru liniştea lor, învăţători care le promit că, în final, totul va fi bine. Dar, mai devreme sau mai târziu, Dumnezeu îi va face de ruşine pe toţi mincinoşii. Cuvântul Lui este adevărul (Ioan 17.17).Pe Iosafat, lipsa curajului aproape că-l costă viaţa. L-a urmat pe Ahab, de teama să nu-l supere. Dar acesta din urmă, cu laşitate, a căutat să deturneze atenţia adversarilor şi a eforturilor lor înspre Iosafat. Însă şiretlicul său nu L-a înşelat pe Domnul, care avea ochii îndreptaţi asupra unuia dintre împăraţi pentru a-l scăpa, iar asupra celuilalt, pentru a-Şi împlini judecata necruţătoare (vezi Psalmul 7.12-13).

Domnia lui Iosafat este reluată în detaliu în Cartea 2 Cronici. Ne vom opri totuşi aici asupra unui fapt foarte instructiv. Iosafat pregătise o flotă care să meargă la Ofir după aur. Dar mâna lui Dumnezeu îl opreşte; vasele îi sunt sfărâmate. Se va încăpăţâna el? Dimpotrivă, se va supune! Împăratul lui Israel este gata să-i ofere ajutorul navigatorilor săi, dar de data aceasta ştie să-i răspundă „nu“!Oare n-am avut toţi experienţa unor planuri mari pe care le-am făcut şi care au fost reduse la nimic în urma unei singure lovituri, prin împrejurări neaşteptate? La fel a fost şi cu Iov, care a strigat: „Planurile mele s-au năruit, gândurile dragi ale inimii mele“ (Iov 17.11). Ca să facă să ne eşueze asemenea planuri, Dumnezeu Se foloseşte de diferite mijloace: vreme rea, boală, lipsă de bani, insucces la examen ...! Şi acestea sunt întotdeauna dureroase. Dar, în loc să ne tulburăm sau să insistăm, ar fi bine să aflăm mai întâi dacă planurile noastre au avut într-adevăr aprobarea Domnului. Un duh zdrobit are mai multă valoare în ochii Lui decât corăbii sfărâmate.Ultimul paragraf ne duce înapoi la curtea împărătească a lui Israel. Acolo îl vedem pe noul împărat, Ahazia, slujind lui Baal şi prosternându-se în faţa lui. Aceasta este trista notă finală a cărţii 1 Împăraţi.

clickbible.org